

vzreje in oskrbovanja živali ter potom medsebojnega plemenjenja dveh živali, od katerih je ena sposobnejša in kvalitativno boljša od druge.

Tudi mnenje, da bi bilo rdečelisasto pingavsko govedo v enem ali drugem oziru znatno boljše od belorumenega marijadvorskega goveda, je povsem napačno in je praktično in znanstveno ovrženo. Kar se tiče mlečnosti, masivnosti razvoja in razsežnosti oblik bi mogli trditi ravno obratno, da so namreč marijadvorci znatno boljši od pingavcev. Križanje in mešanje plemen v čistih marijadvorskih pasemskih okoliših je torej brez vsega pomena in je za te okoliše posamezno kakor splošno kvarno in škodljivo. Isto velja tudi za križanje marijadvorcev z montafonci in simentalci, ki nam prinesejo samo boleznj v naše zdrave črede in kojih potomci-križanci so v naših razmerah z ozirom na vse lastnosti in užitke navadno slabši kot naše domače, čisto plemo.

Nevarnost za naše preizkušeno dobro marijadvorsko plemo je vsled njega manjše individualne potence-premoči podedovanja veliko ter vam vsled tega še enkrat kličem in polagam toplo na srce: gojite in vzreajte samo čisto plemo!

Ta poziv pa bo veljal tudi za druge pasemske okoliše naše domovine, kjer gojijo krasne čiste črede pingavcev, pomurcev in simentalcev. Zavedajmo se, da v današnji dobi nimamo časa za razne preizkuse s križanjem in izmenjavo pasem, da je potrební hitri napredek in zboljšanje živine mogoče samo na podlagi domačega čistega plemena, ki je določeno od okraja in dežele — in da bi kaka event. sprememba pasme bila mogoča samo z velikimi denarnimi žrtvami in le splošno v enem zaokroženem plemenskem okolišu!

Fr. Wernig, Gornjigrad.

Mariborski trg dne 16. oktobra 1926. Ta trg je bil zelo dobro obiskan in založen, kupčija pa živahna. Slaninariji so pripeljali 45 vozov z 119 zaklanjimi svinjami, kmetje pa 46 z zeljem in čebulo, 42 s krompirjem in 10 s sadjem naloženih vozov na trg. Razven zeljnatih glav, katere so radi velike množine ceneje postale, so bile cene pri drugih poljskih pridelkih iste kakor pretečeni teden. Tudi pri mesu so ostale cene nespremenjene. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 800 komadov. Cene so bile piščancem 10 do 37,50 D, kokošem in racam 30 do 45, goscem pa 35 do 85 D komad. Domačim zajcem 5 do 25, angora 30 do 100, domačim golobom 25 do 30 D komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene krompirja 1,25 do 2 D, čebuli 2,25 do 4, vencu 10 do 15, kislemu zelju in kisli repi 3 do 4, paradižnikom 2,50 do 4 D kg, karfiolu 2 do 6, ohrovitu 0,25 do 2, buči 1 do 2, endiviji 1 do 1,50, zeljnatim glavam 0,75 do 1 D komad. Medu 25 do 30 D kg, mleku 2 do 2,50, smetani 12 do 14, oljčnemu olju 26 do 40, bučnemu olju 18 do 26 D liter, surovemu maslu 36 do 40, kuhanemu 44 do 48, čajnemu 50 do 65 D kg. Jajcam 1,50 do 1,75 D komad. Fižolu, staremu 2 do 2,50 D liter. Sadju: jabolkam in hruškam 3 do 6, češnjam 4 do 5, breskvam 5 do 6, grozdju 6 do 12 D kg. Kostanju, surovemu 2,50 do 3,50, pečenemu 6 do 7 D liter, limonam 0,75 do 1,50 D komad. — Lončena in lesena roba 1 do 100 D komad, brezove metle 2,25 do 5 D komad, lesení ročni vozički 100 do 260 D komad. Koruzna slama 25 do 30 D vreča.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 15. t. m. so kmetje pripeljali 12 vozov sena, 4 otave in 6 slame; v soboto, 16. t. m. pa 7 voz sena, 1 voz otave in 5 vozov slame. Cene so bile seno 80 do 100, otavi 75 do 80, slami pa 40 do 50 D za 100 kg oziroma 2 D za snop. Radi pičlega dovoza kmetje nikakor nečajo pojenjati s cenami in bržkone bodo cene v kratkem še porastle, ne pa padle.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 8 konj, 11 bikov, 219 volov, 290 krav in 4 letla, skupaj 532 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu 12. oktobra 1926 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7 do 8,50 D, poldebeli voli 6 do 6,50, plemenski voli 5 do 6, bikji za klanje 5 do 7,25, klavne krave, debele 6 do 7, plemenske krave 5 do 6, krave za klobasarje 3,25 do 4,50, molzne krave 5 do 6, breje krave 5 do 6, mlada živina 6 do 8. Prodalo se je 358 komadov (od teh v Avstrijo 66). — Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 10 do 18 D, meso od bikov, krav, telic 10 do 18 D, telečje meso 12,50 do 19, svinjsko meso, sveže 10,50 do 27.

Mariborsko semjsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 15. okt. se je pripeljalo 366 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5–6 tednov stari 60 do 100 D, 7–9 tednov stari 125 do 150, 3–4 mesece stari 250 do 300, 5–7 mesecev stari 420 do 450, 8–10 mesecev stari 525 do 550, 1 leto stari 1000 do 1200, 1 kg žive teže 9,50 do 10, mrtve teže 15 do 17 D.

Hmeljarjem! Zalec, 18. X. 1926. Dne 15. t. m. me je naprosil g. K. — zastopnik inozemske trdnice, ki nakupuje vsako leto prav mnogo hmelja pri nas — v tukajšnjo Hmeljarno ter mi pokazal mali košek hmeljskih pecljev, vejic in listov ter mi rekel: »Vse to so nabrale tri ženske v dveh dneh iz dveh bal hmelja, ki sem ga kupil po vzorcu od hmeljarja M. iz P. vasi. Srečen sem še bil, da sem bil navzoč v Hmeljarni ravno ob času, ko so hoteli delavci vsebino izprazniti v sušilnico v svrhu žveplanja. V sušilnici je takrat že ležalo čez 40 bal hmelja in bi skrajno zaniško obrani hmelj zelo pačil hmelj cele sušilnice. Takoj sem ukazal, da se mora hmelj prebrati in potem šele žvepljati. Kako bi bila moja trdnica nevoljna in koliko stroškov bi ji povzročilo prebiranje približno 50 centov po 100 kg hmelja! Ko sem navedeni bali prevzel, ste tehtali 111 kg, po prebiranju in basanju pa le 100 kg. Torej sem imel 11 kg izgube. Plačal sem hmelj po 110 din., t. j. 1210 din. Za prebiranje in zopetno basanje sem plačal 300 din. — Je torej moja dejanska škoda pri dveh balah hmelja 1510 din. Kdo mi jo povrne? Recite Vašim hmeljarjem, da jim zamore le skrbno obiranje hmelja in poštenost pri prodaji hmelja ohraniti hmeljarstvo kot ustanovit vir blagostanja. Tako je govoril g. K. Šestindeset let že uči Hmeljarsko društvo hmeljarje Savinjske doline, kako se mora hmelj pravilno obirati, sušiti, basati in prodajati — a vse je bilo kot »bob v steno«. To se pravi: veliki, lepi in dobri kos belega kruha, ki nam ga hmeljarstvo nudi, z nogami teptati! Prav se nam bo zgodilo, ako se nam bo krušna košara višje in sčasoma prav visoko potegnila, zakaj pa trpimo zanižnežje v naši sredi, zakaj jih ne ožigosamo javno?! Ugled čalega okoliša trpi zaradi nekaterih zanikrnežev, katere hočemo v bodoče imenoma navesti po časopisih, tako da se jih bodo vedeli hmeljski prekupci izogibati.

X. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo, SHS. Zalec v Savinjski dolini, 19. 10. 1926. Naš hmelj se je letos vsled lepe barve in prav dobre kakovosti prav hitro prodal in je sedaj že približno sedem osmink vsega pridelka prešlo v druge roke. Da je naš hmelj res na dobrem glasu, dokazuje dejstvo, da so letos velike pivovarne v Nemčiji, Belgiji in Švici deloma krile potrebo množino hmelja pri

naših hmeljarjih. Že pred svetovno vojno ustanovljena Oznamenovalnica za hmelj, ki se nahaja v najmodernejše opremljeni Hmeljarni, se od leta do leta bolj uporablja. Letos se je več sto bal hmelja signiralo z oznamenilom: »Savinjska dolina, Južnoštajersko, SHS«, in razposlalo. — Društveno vodstvo.

Za razvedrilo.

Opeharjeni žid. Cigan prižene na sejmu zelo lepega konja, ki se takoj dopade židu. Takoj se začne z njim pogajati za ceno. Slednjič ga tudi vpraša, če ima konj kako napako. Cigan hvali konja na vse pretege in pravi, da ni druge napake, kakor da noče železa griziti in na drevje iti. Žid, misleč, da to ni nobena napaka ter da se cigan le šali, ga prav dobro plača. A glej ga, spaka! Ko ga doma hoče napreči, spozna, da se ne pusti obrzdati in da noče iti na most. Zdaj je spoznal, da je opeharjen, da se mu cigan ni zlagal, ko mu je rekel, da konj ne je železa in ne gre na drevje.

Dober lovec. Gospod iz mesta je prišel vsako nedeljo na lov, kjer mu je pomagal in priganjal žival njegov znanec, neki kmet. Zgodilo se je, da ga je ta gospod obstrelil, zato se je upravičil: »Oprosti, kmetič, meril sem na zajca, a sem žal tebe zadell!« — Kmetič pa mu je odgovoril: »V drugič pa raje merite na mene, pa zajca zadenite!«

Brez prijateljstva. Sodnik obsojencu: »No, midva sva pa že stara znanca!« — Obsojenec: »Pa žal se še zdaj nisva pobratila, da bi si bila boljša prijatelja!«

Usodna zmota. Odvetnik je prišel v jetnišnico k svojemu obsojencu, pa je zašel v napačno celico. Tu je našel precej potrtega človeka, pa mu je rekel: »Nič se ne bojte, gospod, jutri bo vse dobro, saj sem jaz vaš namestnik!« — Obsojenec se razveseli: »A res? Jaz sem namreč obsojen, da bom jutri obešen!« — Odvetnik je brez besede zbežal iz sobice.

E. Rakovec:

Nevenljivi spomini na Rim.

(Konec.)

Pa čudno! Te rimske cerkve so nekatere ena drugi prav blizu, druge pa zopet zelo oddaljene, da se mora po dve uri hoditi do njih in sicer po pustih, trdih, prašnih cestah, ven v rimsko Kampanjo, kjer te obdaja le pust svet. Peljejo zdaj tramvaji do njih, pa ne do vseh; do sv. Sebastijana in do katakomb sv. Kalista smo skoraj dve uri hodili, ker avto je bil predrag. Da, katakombe! Trapisti so zgoraj čakali na romarje, ker je njim izročeno varstvo katakomb v tem kraju. Plačali smo vstopnino dali so nam vsakemu po eno svečico, in eden nas je kot vodnik peljal dol, globoko dol pod zemljo po stopnicah. Tema, samota, hladen zrak nas je obdal. Samo ozki rovi, ki se na vse kraje vijejo, da človek ne sme za drugimi zaostati, izgubil bi se takoj, ker je vse zvito. V stenah so pa same dolbine, nekdanje grobne niše, zdaj prazne, ker so v srednjem veku, ko je bila cerkev prosta in so zidali nadzemne cerkve, prenesli polagoma vse ostanke teh večinoma mučeniške smrti umrlih gor v njihove lepe cerkve. Tukaj ni nič lepega, vse je golo, črno, pusto, strašno, prazno. Le spomin na prve čase naše vere, na molitve in božjo službo, ki se je tukaj opravljala, oživlja te prostore. Veliko starih, primitivnih napisov in slik se vidi po stenah. Bil je že večer, mrak, ko smo iz njih gor prišli. Hitri avtobus nas je v pol ure v mesto nazaj pripeljal, potem pa še navadni tramvaj do našega skupnega taborišča, kjer smo obedovali in večerjali.

Hitro so potekali dnevi v Rimu. V torek zgodaj zjutraj ob štirih nas je dolg vlak tramvajev potegnil na kolodvor; ob petih smo oddrli iz večnega mesta. Skoraj težak je nam bil razstaneč, privadili smo se že na sv. Petra veličastni dom, katerega smo bili večkrat obiskali. Saj razprostira ono velikansko stebrovje, kolonade, kakor dve roki v povabilo in objem ter vabi k sebi — Naš posebni vlak je dirjal v Assisi, kamor smo prispeli ob pol enajstih, v torek dopoldne. Blizu kolodvora je velika cerkev: poreunkula, v nji ona starodavna cerkev, v kateri je sv. Frančišek najrajše molil. Maševal sem še, kakor tudi več drugih gospodov, ministriral je nek boljši italijanski gospod, ki je bil sam romar. Potem smo obiskali, ne enkrat, ampak večkrat, porciunkulsko kapelico; bilo je polno drugih romarjev poleg nas. Po zajutru ob 12. uri smo se napotili v Assisi, gor v mesto, kake tri četrt ure v hrib po vroči cesti, ki je bila polna avtomobilov. Tam smo si ogledali trojno cerkev nad grobom sv. Frančiška, natrgali nekaj vejic oljke, lovorja, limon in pomaranč, in prišli nazaj k Porciunkuli na obed okrog 3. ure popoldan. Ob petih smo že zopet sedeli v vlaku, ki je hitel v Padovo, kamor smo prišli drugo jutro ob petih zjutraj. Bil je Mali šmaren. Tu smo morali skozi celo mesto na drugo stran, ker je sv. Anton tam. Velikanska cerkev! V zakristiji smo čakali, da smo na vrsto prišli s sv. mašami. Casa je bilo malo, ker je ob pol devetih vlak že zopet odhajal in sicer v Benetke. Ob pol desetih smo se že peljali čez laguno. Večina naših romarjev je prvič videlo to morsko mesto. Parniki so nas peljali na trg sv. Marka, potem na Lido k obedu in zopet nazaj v mesto. Tudi smo se v morju kopali, ker je vodstvo romanja kupilo za vse karte. Popoldan smo po mestu si ogledovali znamenitosti in kupovali to in ono, dokler se nismo zvečer zopet znašli na vlaku, ki je ob tri četrt na devet odpeljal trudne in obnemogle Slovence in Hrvate v temno noč čez Piavo, Tagliamento in Sočo v naše znane kraške hribe. Zgodaj zjutraj ob treh smo se ustavili v Postojni, kjer je carina in druge velike ceremonije; ravnato v Rakeku, prvi postaji v naši državi. Nekaj ur v beli Ljubljani do prvega vlaka in kmalu so nas pozdravili domači hribi, domači ljudje in domače skrbi. Toda z nami je prišlo novo obzorje, nove misli, slovesno razpoloženje. Kakor so nam po glavah rojile vse lepe slike in spomini, kakor so naša srca plavala v svetlih, plemenitih, vzvišenih čustvih, tako so vse naše besede prve dni odsevale ta ne-

beški duh, to prekipevačo zadovoljnost naših duš; živeli smo par dni, kakor da bi bili še tam pri svetnikih in apostolih rimskih. Počasi še le smo se privadili domačemu življenju.

Mene je poleg verskih motivov gnalo še v Rim, ker sem želel spoznati stari klasični svet; Cicero, Horac, Ovid, klasiki, katere sem podučeval na gimnazijah, so me mikalili; hotel sem enkrat stati tam, kjer so ti velikani duha stali in govorili. Hotel sem videti tisti Rim, ki je svoj čas gospodoval celemu svetu, hotel sem videti tisti imperatorski značaj Rimljana. Hotel sem pa tudi videti katoliško cerkev v njenem srcu, rimske navade, rimski cerkveni duh. Hodili so vedno veliki duhovi v večno mesto, toda gnala jih je večkrat samo umetnost, kakor Goetheja, ki se je navduševal ob staropoganskih idealih in je pri njih običal, ni pa spoznal njih nezadosten, pomanjkljiv značaj, ni spoznal temo, ki tiči v poganstvu in ni prodrl do luči, do edine luči vere!

Ali naj še pokrajino opišem, Italijo? Ne vem, kaj bi rekel. Ali je vedno taka, ali samo te dni, ko je bila suša? Videli smo samo oljkine gozdove, polne pomaranč, limon, fig. Toda zelenja zelo malo, trave skoraj nič, tako da smo rekli: to ni zelena Štajerska. Sive oljke ne narede prav prijaznega vtisa; trta je po njivah rasla ob brestih, kakor že Horac opeva; toda med oljkami in trtami sama gola zemlja rujave barve. Skoraj dolgčas mi je bilo. Kmečke hiše so italijanskega sloga: visoke kot odrezane; niso nase prijazne, s širokimi strehami pokrite bajtice, ki se ni mnogo bolj ljubke zdijo. Vozovi so vsi, tudi na kmetih, na dveh kolesih, ki so ogromna, visoka. Oslav je veliko; goveja živina siva, nelepa. Slamo od žita imajo stlačeno v visokostogih ali kopih. Sicer pa povsod elektrika, ki smo jo cele noči, ko smo se vozili, gledali povsod.

Nekaj bledeh obrisov, spominov sem vam tukaj podal. Zdaj razumem jaz in razumete tudi Vi, zakaj je Rim prvo mesto na svetu, katerega v slavi in veličastvu nobeno drugo ne doseže. Ni mogoče, da bi katero drugo mesto na svetu ga doseglo. Sijaj starega svetovnega rimskega imperija, in še večji sijaj mogočne krščanske cerkve jo obdaja. Ta združuje ravno v Rimu nam kristjanom najljubše spomine, pa tudi svete ostanke naših najidealnejših junakov: svetnikov in mučencev. V Rimu je kakor večna ona kraljeva gostija, ženitnina, o kateri sveto pismo govori; mi zunaj na deželi, v daljnih, pustih provincah, živimo le ob drobnicah, ki padajo od te polne mize angelskega veselja, rajske utehe. Jaz bi obrnil znani pregovor: Vedeno Roma e poi morire, to je: Da le Rim vidim, potem laho umrem!

Ako pa zdaj časopisi, kakor »Jutro«, blebetajo o pepeževih politiki, katero da smo šli romarji poslušati, na bi jaz rekel z Horacijem: Odi profanum vulgus et arce, to se pravi: Gabi mi se nizko ljudstvo, zato ga proč od sebe odbijam.

Javimo Vam, da so našli zlatnike v »Gazela« milu sledeči: g. Al. Badnjavič, Bos. Krupa, kupil milo pri trdnici Ilija V. Studen, Bos. Krupa, g. Ivanka Grünberg, Planina pri Rakeku, kupila milo pri trdnici A. Miklavc, Planina pri Rakeku, g. Matilda Martinšek, Zagorje, kupila milo pri trdnici Olga Čuk, Kisovec pri Zagorju, g. Henke, Laško, kupila milo pri trdnici Ed. Vale, Laško, g. Lovro Mlinarič, Zagreb, kupil milo pri trdnici Izidor Weiser, Zagreb, g. Ivanka Požek, Črnomelj, kupila milo pri trdnici Karol Ahačič, Črnomelj, g. Jožeta Drnikovič, Vič-Glince, kupila milo pri trdnici Prvo delavsko konzumno društvo, Vič-Glince, g. Jožeta Intihar, Nadlesk št. 36, kupila milo pri trdnici Ludvik Kržič, Nadlesk pri Rakeku, g. Frančiška Kotnik, Dopolice pri Kamniku, kupila milo pri trdnici Jos. Klemenčič, Kamnik, g. Terezija Tavčar, Polzela, kupila milo pri trdnici Josip Tiršek, Polzela pri Celju, g. Marija Javornik, Luče pri Višnjigori, kupila milo pri trdnici F. Terdina, Ljubljana, g. Dora Vulakovič, Vulakoviči, pošta Netretič, kupila milo pri trdnici Jožef Brožič, Metlika, g. Franjo Miko, Sračnec 61, kupil milo pri trdnici Gustav Moses i sin, Varaždin, g. Ivan Ivančević, Split, kupil milo pri trdnici P. & M. Bončić, Split, Šibenska ulica 2, g. Jelka Dobraš, Virovitica, kupila milo pri trdnici Antun Igali ml., Virovitica. 1455

Mala oznanila.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 D. Manjši zneski se lahko vpošiljajo tudi v znamkah. Upravištvu odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka (2 D) za odgovor.

Safer, 40 let star, išče stalno službo pri veleposredstvu; dolgoletno prakso tudi v lesu, z jako dobrimi spričevali. Naslov povelečeno listu. 1446

Srednjem enega učenca za čevljarsko obrt. Ciril Lovce, čevljarski mojster, Maribor, Glavni trg 4. 1475

Državni nameščeneec z večletno pisarniško prakso, več vseh pisarniških del, išče mesto kot obč. tajnik v kateremkoli mestu ali trgu v Sloveniji. Tozadevne ponudbe je vpsolati na uradništvo lista pod »državni nameščeneec«. 1454

Učenca iz poštene hiše sprejme Albin Sagadin, trgovec meš. blaga, Beltinci, Prekmurje. 1448

Pridno in zdravo kmečko dekle se sprejme k mali družini v Mariboru. Naslov v upravi. 1473

Iščem mlinarja za kmečki mlin, samskega stanu, kateri bi razumel delo v mlinu in je dober izdelovatelj, ima prednost. Janko Zupanc, mlinar in posestnik, Brodinci št. 15, p. Sv. Miklavž, Laško. 1453

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in petletno prakso tudi v lesu, z jako dobrimi spričevali. Naslov povelečeno listu. 1446

Sprejme se v službo eden bolj prileten (starejši) blavec pri M. Kovačiču, gostilna Sv. Peter pri Mariboru. 1470

Hišni blavec, brezmadčne preteklosti, pošten in trezen, opremljen z dobrimi spričevali, išče službo. Več pove uprava »Slov. Gospodarja« v Mariboru. 1464

Kdor želi priti v dobro vničarijo, mora imeti 4 dobre delavske moči, naj se oglasi do 8 dni pri Martinu Golej, Pernica, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1462

Službo pri kaki samski ženski, kateri bi bila v pomoč pri gospodinjstvu, išče Ana Stumpf, Slov. Konjice. 1450

Sprejemam pridnega, zdravega in poštenega vajenca za čevljarsko obrt. Jakob Vertačnik, čevljarski mojster, Loka pri Zidanem moLaško. 1457